

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **CD Consulting, s.r.o.**, so sídlom v Prahe 3, Nagano Office Center, K červenému dvoru č. 3269/25A, Česká republika, IČO: 26 429 705, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému **M. M.**, bývajúcemu vo V., za účasti vedľajšieho účastníka **VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV**, so sídlom v Bratislave, Šafárikovo nám. 7, IČO: 42 362 962, zastúpeného JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom, v Bratislave, Zámocká 36, **o zaplatenie 914,01 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 3 C 26/2014, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 22. júla 2015 sp.zn. 3 Co 196/2015, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia v sume 59,84 € k rukám JUDr. Patrika Podhorského, advokáta so sídlom v Bratislave, Zámocká 8, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

O d ô v o d n e n i e

V konaní, v ktorom sa žalobkyňa domáha plnenia zo zmenky žalobou podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 (ďalej len „nariadenie“), Okresný súd Prešov uznesením z 27. marca 2015 č.k. 3 C 26/2014-50 zamietol námietku neprípustnosti vedľajšieho účastníctva občianskeho združenia **VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV (VOPS)**. Rozhodol podľa § 93 O.s.p. účinného do 31. decembra 2014 teda v čase oznámenia vstupu vedľajšieho účastníka do konania.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Prešove uznesením z 22. júla 2015 sp.zn. 3 Co 196/2015 napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.). Uviedol, že súd prvého stupňa správne posudzoval vec podľa ustanovení účinných v čase oznámenia vstupu vedľajšieho účastníka do konania, ktoré v tom čase nevyžadovali výslovný súhlas účastníka, popri ktorom sa vedľajší účastník zúčastňuje na konaní s jeho vstupom. K odvolacím námietkam uviedol, že O.s.p. nebráni vedľajšiemu účastníkovi podať opravný prostriedok do právoplatného skončenia konania. Prioritu musí mať záujem na zbavení spotrebiteľa účinkov neprijateľnej zmluvnej podmienky v rovine pravidiel verejného poriadku, ktorý názor je podporený i judikatúrou ESD (napr. uznesenie C 76/10, bod 50).

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie tvrdiac, že jej v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Nesúhlasila s jeho rozhodnutím a odôvodnením s poukazom na Nariadenie Európskeho parlamentu č. 861/2007 (ďalej len „nariadenie“), v ktorom je procesný postup súdu a strán v konaní upravený odlišne od vnútroštátnej úpravy obsiahnutej v O.s.p., keď nariadenie nepripúšťa vedľajšie účastníctvo a výnimočne pripúšťa aplikáciu procesných pravidiel podľa O.s.p. Nie je zrejmé, prečo tak konajúci súd nepostupoval. Poukázala na právnu úpravu O.s.p. pred a po 1.1.2015 a namietala, že len samotné oznámenie vedľajšieho účastníka o vstupe do konania nemôže automaticky zakladať jeho právo na účasť v konaní. Nejde podľa nej o konanie v ktorom by na jednej strane vystupoval spotrebiteľ, a preto nie je možné pripustiť vstup vedľajšieho účastníka - právnickej osoby, ktorá bola zriadená na ochranu spotrebiteľa. Poukázala na úpravu, podobného, tzv. skráteného konania ustanoveného O.s.p. a európskeho konania s nízkou hodnotou sporu, ktoré je upravené nariadením. V rámci tzv. skráteného konania toto konanie nadobudne atribúty sporového konania až včasným podaním odporu oprávnenou osobou. Podobne aj európske konanie s nízkou hodnotou sporu nadobúda atribúty sporového konania až po podaní odvolania voči rozsudku vydaného príslušným súdom. Z týchto dôvodov žiadala napadnuté uznesenie a tiež ním potvrdené uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že treba postupovať podľa zákona účinného v čase urobenia úkonu a keďže žalovaný v konaní nevzniesol námietku neprípustnosti vedľajšieho účastníka, nie je dôvod na jeho neprípustenie do konania. Aj pri konaní podľa nariadenia je treba aplikovať ustanovenia O.s.p. a preto je vedľajšie účastníctvo možné aj v tomto konaní. Navyše žalovaného ako spotrebiteľa je i v tomto špecifickom konaní potreba ochrániť pred zneužívaním práva v prospech žalovanej.

Žalovaný sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Občiansky súdny poriadok upravuje dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý možno podať len proti rozhodnutiam výslovne uvedeným v zákone [§ 238 O.s.p. (pokiaľ ide o rozsudok odvolacieho súdu) a § 239 O.s.p. (pokiaľ ide o uznesenie odvolacieho súdu)], alebo len v prípade výskytu zákonom osobitne vymenovaných procesných väd (§ 237 O.s.p.).

Dovoláním možno úspešne napadnúť (len) právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, iba ak to pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nie je ďalšou (v poradí treťou riadnou) inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek

rozhodnutie (pozri napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012). Zo samej podstaty dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku smerujúceho proti už právoplatnému rozhodnutiu súdu vyplýva, že pri posudzovaní jeho prípustnosti nemá extenzívny výklad ustanovení § 236 až § 239 O.s.p. žiadne opodstatnenie (k tomu pozri aj PL. ÚS 9/04).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu. Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla žalobkyňa dovolaním, nemá znaky rozhodnutia, proti ktorému je dovolanie prípustné. Jeho prípustnosť preto z ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplýva.

Dovolanie žalobkyne by v okolnostiach daného prípadu mohlo byť procesne prípustné, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných vád, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 237 O.s.p. O vadu v zmysle tohto ustanovenia ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (pozri napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania žalobkyne preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytykané nesprávnosti v postupoch súdu sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či žalobkyňa (ne)bola odňatá možnosť pred súdom konať.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv –napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerat' do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

Občiansky súdny poriadok neumožňuje stotožnit' závažnú procesnú vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. so súdnym rozhodnutím, už v rozhodnutí publikovanom pod R 125/1999 Najvyšší súd uviedol, že prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. (teraz § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) nemožno extenzívne vykladať v súvislosti s postupom súdu vtedy, ak ide o faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu.

Pod postupom súdu možno rozumieť len jeho faktickú (ne)činnosť, teda procedúru prejednávania veci (porovnaj rozhodnutie najvyššieho súdu sp.zn. 6 Cdo 90/2012, 91/2012), ktorá predchádza vydaniu konečného rozhodnutia a ktorá má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania a zmarenie možnosti jeho aktívnej účasti na konaní. „Za odňatie možnosti konať pred súdom nemožno považovať rozhodnutie, ako výsledok vecnej rozhodovacej činnosti súdu ...“ (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu sp.zn. 5 Cdo 201/2011). Postupom súdu sa môže rozumieť iba samotný priebeh konania, spôsob vedenia konania či procesu, jednotlivé procesné úkony súdu, jeho faktická činnosť alebo nečinnosť, nie však výsledný rozhodovací akt súdu vo veci samej (meritórny produkt konania), úlohou ktorého je vyhodnotiť konanie a podať záväzný názor súdu na prejednávanú vec.

I keď účasť vedľajšieho účastníka v sporovom konaní môže z procesného hľadiska komplikovať a sťažovať uplatňovanie alebo bránenie práv v konaní toho účastníka, na strane ktorého vedľajší účastník nevystupuje, neznamená to, že by vedľajším účastníkom nepodporovaný účastník strácal niektoré zo svojich procesných oprávnení alebo, že by mu

vstupom vedľajšieho účastníka bola znemožnená realizácia jeho procesných práv. Ani táto dovolacia námietka žalobkyne preto neobstojí.

Žalobkyňa odňatie možnosti pred súdom konať vyvodzuje z toho, že sudy nepostupovali podľa nariadenia, ale podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a pripustili vstup VOPS do konania ako vedľajšieho účastníka (ktoré navyše nepredložilo súhlas žalovaného s jeho vstupom do konania na jeho strane), i keď sa to prieči nariadeniu a že ide o konanie podľa zmenkového a šekového zákona a preto nie je vstup združení zriadených na podporu spotrebiteľom možný.

Dovolacie námietky žalobkyne, že sudy vstup VOPS do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovanej neposudzovali správne, lebo pri skúmaní podmienok vstupu VOPS nesprávne aplikovali ustanovenie § 93 O.s.p. v situácii, v ktorej tieto podmienky mali skúmať podľa ustanovení nariadenia (ktoré navyše nesprávne interpretovali) a že nejde o vec v ktorej by sa mohli uplatniť ustanovenia upravujúce spotrebiteľské právo, sa z rozhodujúceho – obsahového – hľadiska týka správnosti právneho posúdenia, na ktorom sú založené rozhodnutia prvostupňového a odvolacieho súdu pripúšťajúce vstup VOPS do konania.

Nesprávne právne posúdenie veci, ktoré tu žalobkyňa súdom vytýka, ale nezakladá procesnú prípustnosť dovolania (pozri tiež R 54/2012). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v ustanovení § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol v § 239 O.s.p. uvedený ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

Z vyššie uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že postupom súdov v preskúmvanej veci nebola žalobkyňi odňatá možnosť konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

Vzhľadom na to, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. procesne prípustné, nepotvrdila sa existencia vady uvedenej v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani iné procesné vady vedúce k zmätočnosti, dovolací súd odmietol dovolanie žalobkyne podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého uznesenia odvolacieho súdu (obdobne Najvyšší súd Slovenskej republiky sp.zn. 3 Cdo 137/2015, 3 Cdo 154/2015).

V dovolacom konaní nemala žalobkyňa úspech a vznikla jej povinnosť nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaný nežiadal priznať trovy dovolacieho konania, vedľajší účastník na strane žalovaného podal návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania a trovy vyčísliť; dovolací súd mu priznal náhradu trov spočívajúcu v odmene advokáta za jeden úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu [§ 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky vo výške 51,45 € čo s náhradou

za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 8,39 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje spolu 59,84 €.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. februára 2016

JUDr. Oľga T r n k o v á., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová